

Plats och tid: Fullriggaren, Strömsvik, 2026-03-04, 08:15:00

Distansdeltagande

För att delta på distans ska den enskilda anmäla detta till ordföranden och sekreteraren. Ordförande avgör om distansdeltagande får ske. Anmälan ska senast ske tisdag 3 mars klockan 12.

- Upprop
- Val av protokollsjusterare

Sammanträdet inleds med följande föredragningar:

Dejan Nedelkovski, *ekonom kl. 8.15-8.30*

- Preliminär bokslutsrapport för 2025

Carina Magnusson, *HR-chef kl. 8.30-8.50*

- Personalfrågor (information KS-AU)
- Bemanningsstatistik helår 2025

Klas Svensson, *samhällsbyggnadschef kl. 8.50-11.30*

- FNI (fastighetsnära insamling)
- Vattenskyddsområde Yxningen *kl. 10.00*
- Projekt Kvarndammen
- Detaljplan för Valdemarsvik 4:3
- Lägesrapport VA-frågor

Dennis Gidlund, *kanslichef kl. 11.30-11.45*

- Riktlinjer för Valdemarsviksförslaget

Nr	Dnr	Ärende	Föredragande
1	KS-SA.2024.20	Bemanningsstatistik helår 2025	Carina Magnusson, <i>HR-chef</i>
2	KS-TEK.2024.82	Övertagande av vatten och avloppsanläggning, Sjöviks samfällighetsförening	Niklas Strömbäck, <i>VA-chef</i>
3	KLK.2026.16	Riktlinjer för Valdemarsviksförslaget	Dennis Gidlund, <i>kanslichef</i>
4	KLK.2026.11	Avgifter för försummelse att avbokade resor i färdtjänsten	
5	Nämnd.2026.1	Information	

NrParagrafNrLittera

ÄrendeNr Kod Fastighet

ProtokollBeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Beslutsmottagare

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Mottagare

Kommunstyrelsen arbetsutskott
Kommunstyrelsens stöd- och
omsorgsutskott

Carina Magnusson

HR-chef

Tel: 0123-191 59

E-post: carina.magnusson@valdemarsvik.se

Bemanningsstatistik inom stöd och omsorg

Förslag till beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott

Redovisningen godkänns

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar att redovisning av bemanningsstatistik fortsättningsvis redovisas i samband med bokslut.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har gett 2025-01-20, § 2 förvaltningen i uppdrag att redovisa bemanningsstatistik för verksamhetsområde Stöd och omsorg kvartalsvis i Stöd- och omsorgsutskottet samt i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Stöd och omsorg

Verksamheten är en personalkänslig verksamhet där frånvaro i regel alltid måste ersättas, om inte fullt ut så till viss del. Vid vakansprovning har vikarier i stället ersatt under pågående provning eller vid avslag.

Volymbaserad och behovsstyrd verksamhet kräver flexibilitet i schema och planering av brukarens insatser.

Rekryteringssvårigheter finns främst bland legitimerade medarbetare. Verksamheten har inte alltid kunnat rekrytera på utannonserade tjänster och för att lösa situationen har vikarier tagits in men även hyrpersonal. Bemanningsföretag har i mycket låg utsträckning används under första kvartalet då bemanningen varit relativt stabil.

Åtgärder

Effektivare personalplanering

Verksamhetsområde Stöd och omsorg har fokuserat på att effektivisera personalplaneringen. Arbetet startades med att kartlägga och analysera nuläget samt därefter förhandla nya schemalägnings principer som chefer och schemaläggare sedan har utbildats i samt en utbildning i personalplanering och schemaläggning för alla chefer och samordnare inom verksamhetsområdet. Nu är förändringen/utvecklingen mot en mer optimal personalplanering inne i fasen att nya schemalägnings principer gäller och medarbetarna arbetar efter nya scheman och utvärdering kommer att ske i januari 2026.

Åtgärder vid övertalighet

Tidigare fanns det viss övertalighet på vissa enheter medan andra saknade personalresurser. Arbetet med förflyttningar av medarbetare pågår kontinuerligt efter att personalbehovet förändras. Avstämningar sker mellan HR och enhetschefer månatligen kring bemanningsbehovet.

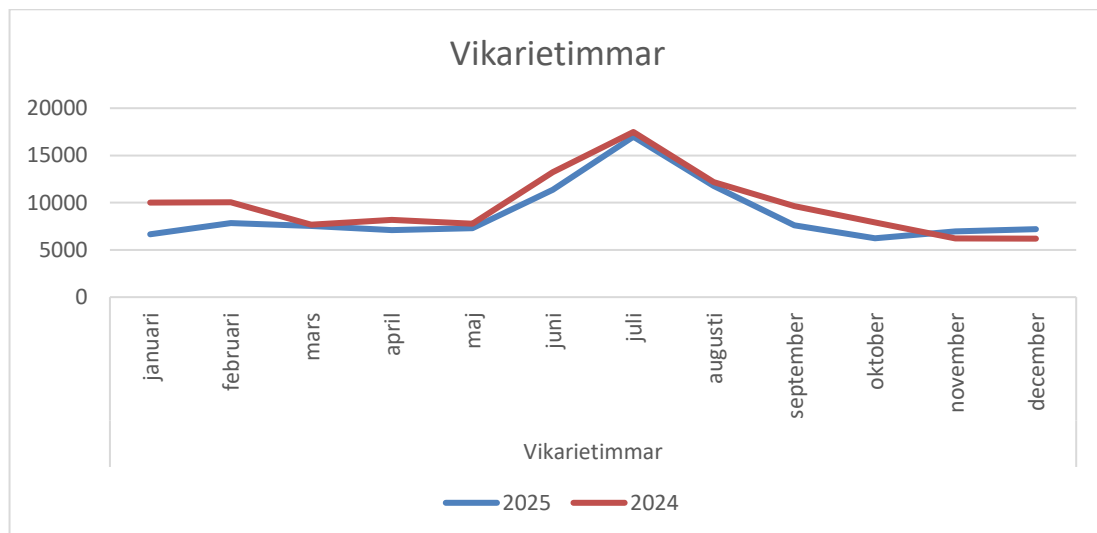
Att säkra en flexibel grundbemanning är en förutsättning för att minska antalet vikarier.

Minska antalet vikarier

Uppdraget är också att minska antalet vikarier i samtliga verksamheter. Arbetet med att säkra grundbemanningen pågår samtidigt som frånvaron är hög så vidare analys behöver göras när förändringen befasts och sommarperioden är passerad. Timavlönades arbetade timmar ligger fortfarande lägre än i jämförelse med samma period föregående år trots högre sjukdom. Det i sig indikerar en effektivare användning av de personella resurserna.

Diagram 1.

Visstidsanställda vikariers arbetade timmar

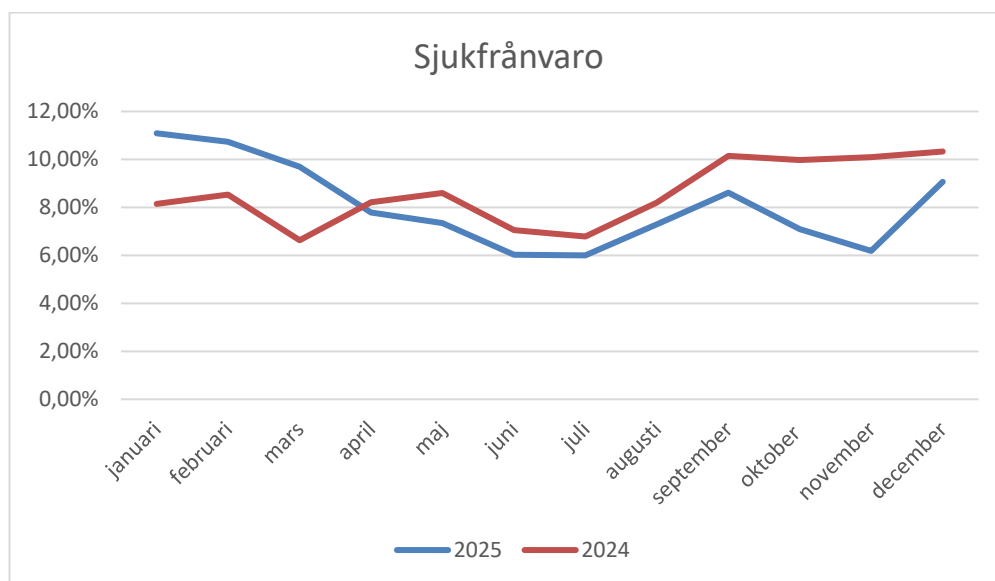

En närmare analys visar nu att sjukfrånvaron är på en relativt hög nivå men att bemanningsplaneringen har förbättrats och medvetandegjorts så att högre grad av effektivitet nås.

Sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron har varit högre än tidigare år fram till sommaren. En tendens är att sjukfrånvaron sjunker till sommaren i likhet med tidigare år. Därefter ser vi att sjukfrånvaron ökar men att den ligger något lägre efter sommaren i jämförelse med 2024.

Diagram 2. Sjukfrånvaro januari-december 2024 och 2025

Antalet övertidstimmar

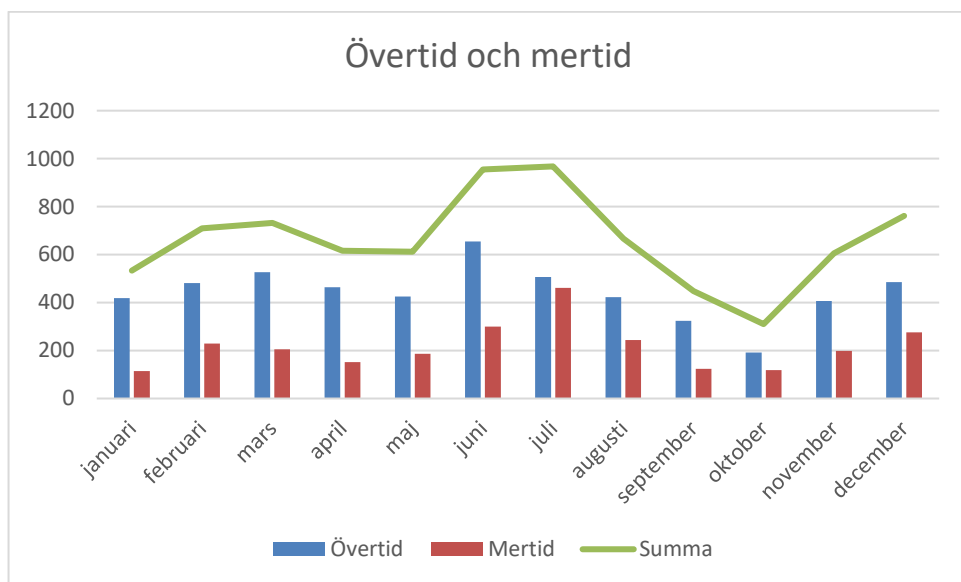
Övertid

Beslut har gemensamt tagits av kommunledningsgruppen att det råder restriktivitet mot övertid. Övertid ska godkännas av chef och kan bara ske om det är absolut nödvändig. Övertidsuttaget har visat på ett tydligt minskat uttag i jämförelse med tidigare år men nu med den höga frånvaron ser vi övertiden ökar. Under sommarveckorna var även vikarier sjuka vilket ledde till ökad övertid. I slutet av året ökade övertiden i takt med sjukfrånvarons ökning.

Det nya centrala kollektivavtalet med giltighet från 1 april 2025 innebär att fyllnadstid (mertid) upphör för deltidsanställda. Konsekvenser innebär att deltidsanställda får övertidsersättning från första timmen som de arbetar utöver den ordinarie arbetstiden och därmed ökar våra kostnader för övertid i alla fall kortsiktigt.

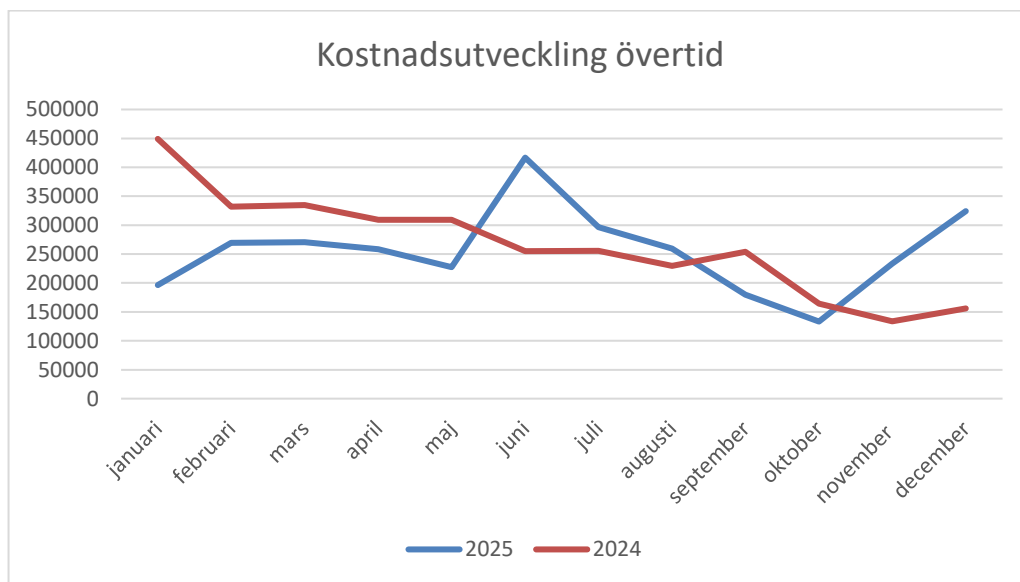
Diagram 3. Övertidstimmar och mertid från januari till och med september 2025

Diagrammet visar utfall av övertid och mertid under 2025. Fyllnadstid/mertid har upphört kostnadsmässigt och övertidsersättning utgår från första timman som arbetas utöver ordinarie arbetstid. Däremot ska det fortfarande redovisas i enlighet med arbetstidslagen (ATL).

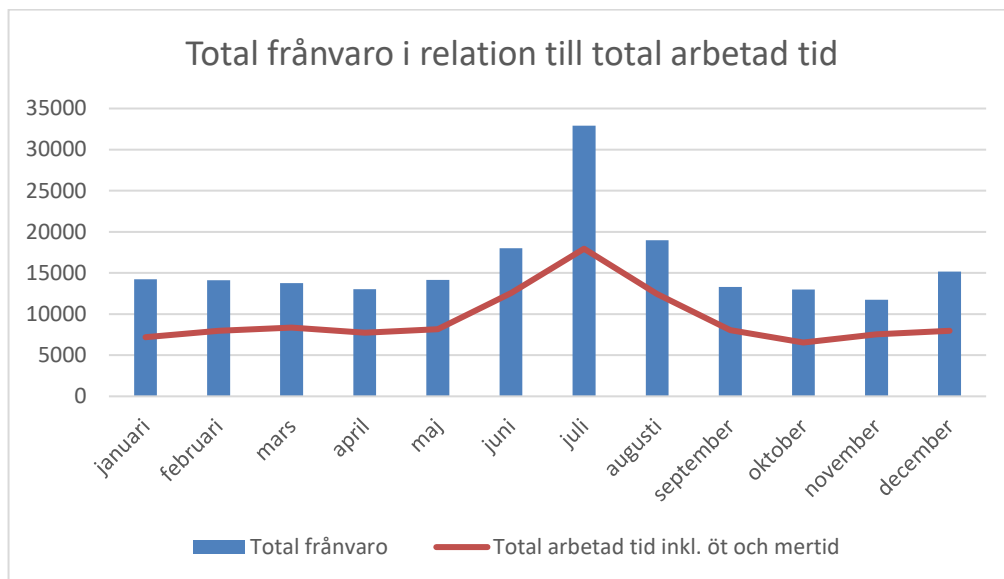

Diagram 4. Kostnadsutveckling för övertid 2025 i jämförelse med 2024

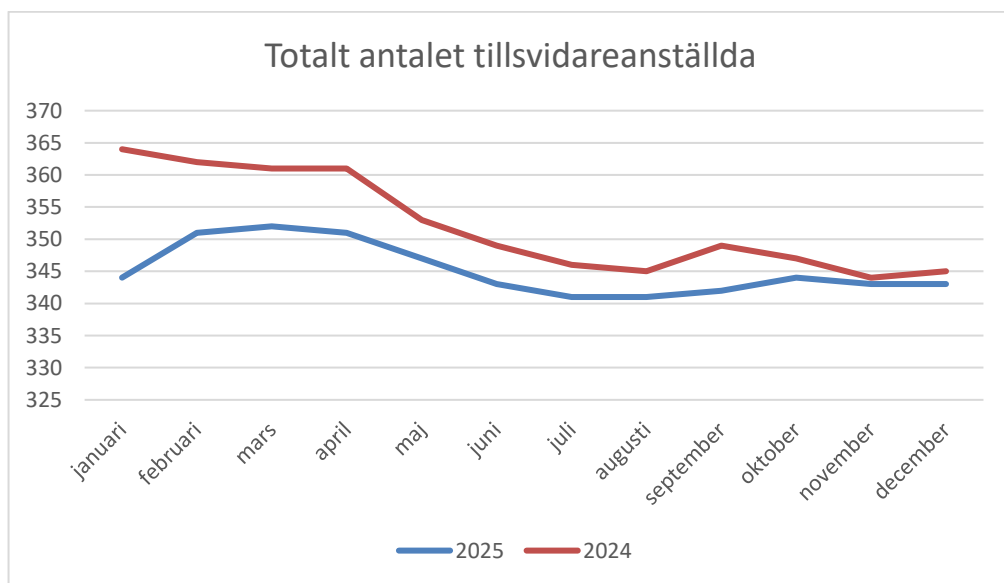
Diagrammet visar tydligt när de centrala kollektivavtalen förändrades till att ge övertidsersättning även för mertid. Kostnaden för övertiden är för helåret fortsatt något lägre än under föregående år. Dock har övertiden ökat i slutet av året vilket gör att skillnaden minskat.

Diagram 5. Total frånvaro i relation till vikarietimmar och summan av mertid och övertid

Diagrammet visar att personalplaneringen följer frånvaron. En analys visar att det fortfarande finns viss luft i scheman ex. genom resurspass men inte i samma utsträckning som tidigare.

Diagram 6. Antalet tillsvidareanställda 2025 per månad i relation till 2024.

Diagrammet visar att antalet tillsvidareanställda i slutet av 2025 är jämförbart med 2024, skillnaden i december månad är endast 2e Personer.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att det trots den höga frånvaron så visar statistiken på att utvecklingen går mot en mer effektiv personalplanering. Antalet tillsvidareanställda är nu på samma nivå som i slutet av föregående år. Samtidigt som all frånvaro inte ersätts med vikarier eller övertid visar på att personalbemanningen är mer effektiv nu mot tidigare. Med de utbildningsinsatserna och med det utvecklings/förändringsarbete som genomförts och som fortfarande pågår ger resultat. Den förändrad ersättningsnivån i de centrala kollektivavtalen har medfört, i alla fall kortsiktigt, ökade kostnader för övertid trots det landade kostnaden för övertiden något lägre 2025 än 2024. Arbetet följs kontinuerligt upp och justeras efter hand så ständiga förbättringar sker. Utvärdering av de nya schemalägningsprinciperna pågår.

Beslutet skickas till

HR-chef
Socialchef
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Carina Magnusson
HR-chef

NrParagrafNrLittera

ÄrendeNr Kod Fastighet

ProtokollBeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Beslutsmottagare

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Samhällsbyggnad
Niklas Strömbäck
VA-chef

Tel: 0123-191 00

E-post: niklas.stromback@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Yrkande från Sjöviks samfällighetsförening om ett kommunalt övertagande av föreningens vatten- och avloppsanläggning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta att avslå yrkandet från Sjöviks samfällighetsförenings om ett kommunalt övertagande av föreningens vatten- och avloppsanläggning.

Ärendebeskrivning

Den 8 april 2024 inkom en skrivelse till kommunstyrelsen från företrädare från Sjöviks samfällighetsförening. I skrivelsen yrkar föreningen att kommunstyrelsen tar upp frågan för beslut om ett övertagande av föreningens vatten- och avloppsanläggning och låter VA-kontoret påbörja en utredning kring hur övertagandet ska utformas.

I skrivelsen refererar föreningen till ett möte med en tidigare VA-chef som ägde rum den 6 mars 2024. Vid det mötet hade VA-chefen inte ställt sig avvisande till föreningens vilja att kommunen skulle överta vatten- och avloppsanläggningen, en anläggning som redan är ansluten till det kommunala VA-nätet.

För att utöka det kommunala verksamhetsområdet krävs ett beslut i kommunfullmäktige.

Kommunens ställningstagande till föreningens yrkande

Kommunens ställningstagande till yrkandet om ett övertagande av ansvaret för föreningens vatten- och avloppsanläggning är att yrkandet ska avslås. Kommunen grundar sitt ställningstagande utifrån följande resonemang;

Den aktuella samfällighetsföreningen ligger utanför kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. Samfällighetsföreningen är dock avtalskund för kommunalt vatten- och avlopp.

Kommunen har generellt en restriktiv inställning till att utöka verksamhetsområdet. Ett utökat verksamhetsområde riskerar att innebära höjda kostnader och ökade arbetsinsatser för VA-kollektivet utifrån att ett övertagande innebär ansvar för drift och underhåll av ledningsnät med okänd status.

Kommunens VA-enhet har genomfört en kartläggning som gått ut på att analysera, kategorisera och prioritera identifierade utbyggnads-, utrednings och bevakningsområden inom VA-området. Prioriterat arbete är områden med nybyggnation och sanering av befintligt nät. I det arbete som här beskrivs är området Sjövik inte ett prioriterat område.

Remiss

Utifrån gällande lagstiftning inom området har ärendet skickats på remiss till Miljökontoret, se *bilaga 2 och 3*. Det som framgår i Miljökontorets remissyttrande påverkar inte kommunens ställningstagande i frågan.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär inga kostnader för kommunen.

Beslutet skickas till

Sjöviks samfällighetsförening, rek+mottagningsbevis
VA- chef
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
kommundirektör

Klas Svensson
samhällsbyggnadschef

Handlingar:

Bilaga 1. Skrivelse från Sjöviks samfällighetsförening

Bilaga 2. Remiss till Miljökontoret

Bilaga 3. Yttrande från Miljökontoret

Halldén, Gunilla

KS-TEK 2024.82

Från: Kovacevic, Jasmina för Kansli
Skickat: den 8 april 2024 14:53
Till: Klingstedt, Therése
Kopia: Halldén, Gunilla
Ämne: VB: Till kommunstyrelsen; yrkande för övertagande av VA-anläggning Sjöviks samfällighetsförening
Bifogade filer: Yrkande övertag Va anläggning Sjöviks samfällighetsförening.docx

Från: Kommun <Kommun@valdemarsvik.se>
Skickat: den 8 april 2024 10:54
Till: Kansli <reg@valdemarsvik.se>
Ämne: VB: Till kommunstyrelsen; yrkande för övertagande av VA-anläggning Sjöviks samfällighetsförening

Hej,

Vidarebefordrar mail som inkommit till kommunens mailbox.

Med vänlig hälsning
Inger Bilfeldt
Medborgarservice

Från: Martin Gustavsson <martin.gustavsson@live.se>
Skickat: den 7 april 2024 15:56
Till: Kommun <Kommun@valdemarsvik.se>
Kopia: be@ossi.se; Arne Nilsson <vikhamra@gmail.com>
Ämne: Till kommunstyrelsen; yrkande för övertagande av VA-anläggning Sjöviks samfällighetsförening

Varning: Det här e-postmeddelandet har sitt ursprung utanför organisationen. Klicka inte på länkar eller öppna bilagor om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Till Kommunstyrelsen
Se bifogat yrkande,

MVH
Martin Gustavsson
Ordförande
0720700774

All e-post som skickas till Valdemarsviks kommun är allmän handling. Valdemarsviks kommun hanterar dina personuppgifter enligt dataskyddsförordningen (GDPR). För mer information se <https://www.valdemarsvik.se/kommun/kommun-politik/personuppgiftshantering/>

VALDEMARSVIKS KOMMUN	
För kännedom <i>KS-TEK</i>	
2024 -04- 08	
Dnr <i>2024. 82</i>	Fv/Avd/Handl
Dp/Obj	

Kommunstyrelsen Valdemarsviks kommun

Valdemarsvik

2024-04-07

Skrivelse kommunstyrelsen Valdemarsviks kommun, övertagande av vatten och avloppsanläggning, Sjöviks samfällighetsförening.

Bakgrund, efter möte den 6 mars 2024, med Therese Klingstedt och oss i samfällighetsföreningen framkom att VA kontoret inte var oävet att överta vår vatten- och avloppsanläggning som redan nu är uppkopplade med det kommunala VA-nätet.

Vi i föreningen yrkar att kommunstyrelsen tar upp frågan för beslut och låter VA-kontoret påbörja utredning kring hur övertagandet skall utformas.

För Sjöviks samfällighetsförening

Martin Gustavsson 0720700774

martin.gustavsson@live.se

Ordförande

Kontaktperson i frågan:

Björn Eriksson 0705578507

be@ossi.se

Kassör

Till Miljö

Remiss;

Övertagande av vatten och avloppsanläggning, Sjöviks
samfällighetsförening

Bakgrund

Den 8 april 2024 inkom en skrivelse till kommunstyrelsen (KS) från företrädare från Sjöviks samfällighetsförening. I skrivelsen yrkar föreningen att KS tar upp frågan för beslut om ett övertagande av föreningens vatten- och avloppsanläggning och låter VA-kontoret påbörja en utredning kring hur övertagandet ska utformas.

I skrivelsen refererar föreningen också till ett möte med en tidigare VA-chef som ägde rum den 6 mars 2024. Vid det mötet hade VA-chefen inte ställt sig avvisande till föreningens vilja att kommunen skulle överta vatten- och avloppsanläggningen, en anläggning som redan är ansluten till det kommunala VA-nätet.

Nuläge vad gäller ställningstagande

I samråd med KS ordförande har undertecknad kommit fram till ett ställningstagande om att inte överta föreningens Va-anläggningen med nedanstående lagstöd för beslutet:

1. Grundprincipen

En kommun har bara skyldighet att ordna vatten- och avloppstjänster inom ett fastställt verksamhetsområde.

Det framgår av **6 § LAV**:

"Kommunen ska bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsterna behöver ordnas för att skydda människors hälsa eller miljön."

Det betyder att **utanför verksamhetsområdet finns ingen automatisk rätt** att ansluta sig till det kommunala VA-nätet, och **kommunen har ingen skyldighet** att bygga ut eller tillåta anslutning.

2. Vad gäller för en samfällighet utanför området?

Om samfälligheten ligger **utanför verksamhetsområdet**, gäller följande:

1. **Kommunen kan frivilligt tillåta anslutning**, men det är ett **dispositionsbeslut** — alltså ett politiskt eller förvaltningsmässigt val, inte en rättighet för samfälligheten.
2. **Kommunen kan neka anslutning** utan att bryta mot LAV, så länge området inte borde omfattas av ett verksamhetsområde enligt 6 §.

3. Men – kommunen kan bli skyldig att utvidga området

Enligt **6 § LAV** ska kommunen fastställa verksamhetsområden där det *behövs för att skydda människors hälsa eller miljön*.

Om samfälligheten t.ex. har:

- många fastigheter,
- bristfälliga enskilda avlopp,
- risk för förorening av dricksvatten eller badvatten,

då kan det finnas **en faktisk skyldighet för kommunen att utöka sitt verksamhetsområde**.

(I så fall **uppstår en indirekt skyldighet** att erbjuda VA-anslutning — men först efter att kommunen beslutat att området ska ingå i verksamhetsområdet.)

Remissens syfte

VA-enheten önskar svar på om det föreligger något i nedanstående punkter som kan ha betydelse för kommunens förslag till beslut:

- många fastigheter
- bristfälliga enskilda avlopp
- risk för förorening av dricksvatten eller badvatten

Yttrande över remissen önskas senast 2025-12-01, den skickas till gunilla.hallden@valdemarsvik.se

Niklas Strömbäck
VA-chef

Bilagor:

Skrivelsen från Sjöviks samfällighetsförening
Kartbild med fastigheterna inom samfälligheten

VALDEMARSVIKS
KOMMUN

2026-02-26

KS-TEK.2024.82

Valdemarsviks kommun
VA-avdelningen
615 80 Valdemarsvik

Yttrande – ärende KS-TEK.2024.82 Övertagande av vatten och avloppsanläggning, Sjöviks samfällighetsförening

Valdemarsviks kommuns VA-avdelning har bett miljökontoret lämna svar angående fastigheter och avloppsförhållanden inom Sjöviks samfällighetsförening inför ställningstagande om eventuellt övertagande av föreningens vatten- och avloppsanordning.

Fråga:

Många fastigheter.

Svar:

Enligt bilagan till remissens handlar det om åtta bostadshus och en verksamhet (Marina). Enligt miljökontorets uppgifter är samtliga anslutna till kommunalt avlopp.

Fråga:

Bristfälliga enskilda avlopp.

Svar:

Det finns inga enskilda avlopp.

Fråga:

Risk för förorening av dricksvatten eller badvatten.

Svar:

Miljökontoret har inte några uppgifter om pumpar eller anslutningspunktens utformning, t ex förekomst av eventuella bräddutlopp som skulle kunna utgöra en föroreningsrisk.

För miljökontoret

Magnus Larsson
miljöskyddsinspektör

Detta dokument är elektroniskt verifierat och saknar därför fysisk signatur

NrParagrafNrLittera

ÄrendeNr Kod Fastighet

ProtokollBeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Beslutsmottagare

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret

Maria Drott

Kanslisamordnare

Tel: 0123-194 19

E-post: maria.drott@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Riktlinjer för Valdemarsviksförslaget

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen fastställer riktlinjer för hantering, bedömning av Valdemarsviksförslag
2. Kommunstyrelsen uppdrar åt förvaltningen att ansvara för rutiner gällande administration och kommunikation av Valdemarsviksförslaget på kommunens hemsida.

Ärendebeskrivning

Den 26 augusti 2013 fattade kommunfullmäktige beslut om att införa Valdemarsviksförslaget som ett verktyg för medborgardialog i Valdemarsviks kommun. Av beslutet framgick att inkomna förslag skulle kunna användas av de förtroendevalda som underlag och inspiration i det politiska arbetet, exempelvis vid framtagande av motioner. Vidare angavs att kommunstyrelsen skulle utforma regler för hantering av Valdemarsviksförslaget.

Sedan beslutet fattades har några sådana regler inte utformats eller fastställts. Avsaknaden av gemensamma riktlinjer innebär att hanteringen av Valdemarsviksförslaget saknar en tydlig och enhetlig struktur.

För att säkerställa ett rättssäkert, transparent och demokratiskt arbetssätt gentemot medborgarna finns behov av att fastställa tydliga regler för hur Valdemarsviksförslaget ska organiseras, handläggas och följas upp.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Beslutet skickas till

Kommunikatör
Kanslisamordnare
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Dennis Gidlund
Kanslichef

Riktlinje för Valdemarsviksförslaget

Dokumentnamn Riktlinjer för Valdemarsviksförslaget		Diarienummer KLK.2026.16
Dokumentansvarig Kommundirektör	Fastställt av Kommunstyrelsen 202x-xx-xx § XX	Giltig till och med 2026-05-01

Syfte

Valdemarsviksförslaget är ett verktyg för medborgardialog som ger invånare och andra intresserade möjlighet att lämna förslag till Valdemarsviks kommuns förtroendevalda. Syftet är att stärka den lokala demokratin genom att öka delaktigheten, transparensen och insynen i kommunens beslutsprocesser.

Valdemarsviksförslaget är öppet för alla som vill lämna förslag till Valdemarsviks kommun oavsett ålder eller bostadsort.

Valdemarsviksförslaget

Ett Valdemarsviksförslag ska avse frågor som kommunen ansvarar för och har möjlighet att besluta om. Förslag kan exempelvis handla om:

- skola och barnomsorg
- äldreomsorg och socialtjänst
- kultur- och fritidsverksamhet
- offentlig miljö och samhällsutveckling
- miljö-, klimat- och folkhälsofrågor

Bedömningskriterier

För att ett Valdemarsviksförslag ska publiceras ska följande kriterier vara uppfyllda:

- Förslaget får inte utgöra en fråga eller en allmän synpunkt.
- Förslaget får inte vara kränkande, stötande eller oseriöst.
- Det får inte pågå en parallell process eller rättsprocess i ärendet.
- Ett snarligt förslag får inte ha behandlats av kommunen under de senaste tolv månaderna.
- Förslaget får inte strida mot lag, vara diskriminerande eller på annat sätt olämpligt.
- Förslaget ska ligga inom kommunens ansvarsområde.
- Förslaget får inte avse kommunens interna organisation eller personalfrågor.
- Förslaget får inte avse myndighetsutövning mot enskild, exempelvis bygglov eller ekonomiskt bistånd.
- Personuppgifter får inte förekomma i förslagstexten.

Förslag som inte uppfyller kriterierna hanteras inom ordinarie ärende - eller synpunktshantering.

Publicering och omröstning

Valdemarsviksförslag som uppfyller bedömningskriterierna publiceras på kommunens hemsida. Förslagen är därefter öppna för omröstning under en period om 90 dagar.

Information till politiken

Om ett Valdemarsviksförslag under omröstningsperioden uppnår minst 50 gilla-markeringar ska förvaltningen informera de politiska partiernas gruppledare om detta.

Förslag som inte uppnår angivet antal gilla-markeringar kvarstår på kommunens hemsida utan vidare åtgärd.

Ansvar

Förvaltningen ansvarar för administration av inkomna Valdemarsviksförslag, inklusive granskning, publicering, kommunikation och uppföljning, i enlighet med dessa riktlinjer.

De politiska partierna ansvarar för att hålla sig informerade om de Valdemarsviksförslag som publiceras på kommunens hemsida.

KF § 60

KS-SA 2012/61 101

Svar på motion – Inför E-petitioner för ökat inflytande

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen anses besvarad med följande förslag till åtgärder”:
2. Införa e-petitioner, ”Valdemarsviksförslaget” från och med den 1 januari 2014 enligt ”Kindamodellen”.
3. Ge kommunstyrelsen i uppdrag att utforma regler för ”Valdemarsviksförslaget”.
4. Ge kommunstyrelsen i uppdrag att öka marknadsföringen för förslagslådan på biblioteket samt för synpunkts-hanteringen på hemsidan.

Reservation

Centerpartiet, Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet.

Ärendebeskrivning

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 27 augusti 2012 lämnade Anna Nilsson (M) in rubricerad motion till kommunfullmäktige.

Syftet med motionen är att stärka den demokratiska processen och att låta våra kommuninvånare få komma till tals. Att införa e-petitioner är ett sätt att uppnå detta menar Anna Nilsson.

I förslaget till svar daterat 2013-05-06 redogör Sektor Service och Administration vad e-petitioner är, e-petitioner i omvärlden, demokratiberedningens synpunkter samt tekniska lösningar och kostnader.

Det sammanfattande förslaget till svar från Sektor Service och Administration lyder:

Justerare

..... Charlotte Kettle (S)

..... Örjan Carlsson (S)

..... Torvald Karlsson (C)

En teknisk lösning som den i Kinda kommun bedöms som relativt enkel att genomföra i Valdemarsviks kommun. Det finns ett värde i att införa e-petitioner enligt Kindamodellen då dialogen med medborgarna på ett relativt enkelt sätt kan öka och politikerna kan använda inkomna förslag som en anslagstavla för att hämta inspiration till motioner till exempel.

Kostnaden och det relativt enkla genomförandet gör också att Sektor Service och Administration förordar "Kindamodellen". Vid denna lösning blir kostnaden lägre, då något särskilt system inte behövs. Kostnaden för införande av e-petitioner begränsas därmed till arbetskostnad för handläggning och beredning av inkomna e-petitioner. Detta bedöms idag kunna ske inom befintlig budget.

Då alla inte har Internet föreslås också att marknadsföringen stärks för förslagslådan som finns på biblioteket. Dessutom föreslås att marknadsföringen för synpunktshanteringen på hemsidan stärks.

Förslag och yrkanden

Lars Beckman (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anna Nilsson (M) och Helena von Schantz (FP) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut. Dels kommunstyrelsens förslag och dels förslag om bifall till motionen.

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige antagit kommunstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

Skrivelse från Sektor Service och Administration 2013-05-06.
Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokoll 2013-06-12 § 54.
Kommunstyrelsens protokoll 2013-08-12 § 95.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige, akten

Justerare

..... Charlotte Kettle (S)

..... Örjan Carlsson (S)

..... Torvald Karlsson (C)

NrParagrafNrLittera

ÄrendeNr Kod Fastighet

ProtokollBeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Beslutsmottagare

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunledningskontoret
Caroline Starkås
Arbetsledare Växel och reception
Tel: 0123-193 88
E-post: caroline.starkas@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Avgifter för försummelse att avbokade resor i färdtjänsten

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar om att inte införa avgift för icke avbokade resor i färdtjänsten.

Sammanfattning

Region Östergötlands trafik- och samhällsplaneringsnämnd har beslutat att kommunerna från den 1 januari 2026 själva ska avgöra om avgifter ska tas ut vid utebliven avbokning av färdtjänstresor. Valdemarsviks kommun behöver därför ta ställning till hur ett sådant system skulle fungera lokalt och om en avgift bör införas.

Förvaltningen bedömer att ett avgiftssystem inte är lämpligt. Avgifterna skulle vara låga, medan administrationen för att utreda och hantera varje enskild bom skulle bli resurskrävande och sannolikt dyrare än intäkterna. Det är dessutom svårt att definiera och bedöma försummelse på ett rättvist och rättssäkert sätt, eftersom färdtjänstresenärer har mycket olika funktionsnedsättningar och därmed varierande möjligheter att avboka resor. Ett avgiftssystem riskerar även att slå hårt mot personer med små ekonomiska marginaler och i förlängningen öka behovet av exempelvis försörjningsstöd.

Under 2025 registrerades 256 bommade resor i Valdemarsvik, motsvarande 49 076 kronor i kostnad för kommunen. Många av dessa gällde brukare inom daglig verksamhet, där personal snarare än individen ansvarar för avbokning. Ingen kommun i Östergötland har ännu valt att införa egna avgifter, och för länsöverskridande färdtjänst tas inga avgifter ut idag. Sammantaget bedömer förvaltningen att ett avgiftssystem skulle skapa mer administration och större kostnader än nytta.

Ärendebeskrivning

Region Östergötlands trafik- och samhällsplaneringsnämnd har beslutat om "avgifter för ej avbokade resor i färdtjänsten". Beslutet innebär att kommunerna från och med den 1 januari 2026 själva ska fastställa avgiftens storlek vid upprepade försummelse att avboka resor inom den inomkommunala färdtjänsten. Om en kommun inte fattar beslut om en

egen avgift men ändå önskar ta ut en sådan, ska den avgift som gäller för den kommunöverskridande färdtjänsten tillämpas.

Valdemarsviks kommun är beställare av den inomkommunala färdtjänsten och ansvarar därmed för beslut om avgifter samt hur debitering och fakturering ska ske. Östgötatrafiken tillhandahåller månadsvisa reserapporter där registrerade bommade resor framgår per resenär. Förvaltningen föreslår att kommunen inte inför avgifter vid utebliven avbokning. Ett sådant system bedöms inte vara ändamålsenligt då avgifterna vanligtvis är små samtidigt som administrationen kring att utreda, hantera och bedöma varje enskild bom skulle innebära betydande kostnader som riskerar att överstiga eventuella intäkter. Därutöver är det svårt att på ett rättssäkert och likvärdigt sätt avgöra vad som ska betraktas som försummelse eftersom färdtjänstresenärer har mycket olika funktionsnedsättningar och därmed varierande förutsättningar att avboka sina resor. Ett avgiftssystem kan även få socialt negativa konsekvenser för personer med små ekonomiska marginaler, som kan riskera att belastas ekonomiskt i sådan grad att de i förlängningen behöver söka andra kommunala stödformer exempelvis försörjningsstöd. Sammantaget riskerar ett avgiftssystem därmed att generera större administrativa och ekonomiska kostnader än det löser.

Färdtjänst beviljas personer med varaktiga funktionsnedsättningar och variationen i dessa innebär att det är svårt att fastställa enhetliga kriterier för vad som ska anses vara upprepad försummelse. Även med tydliga riktlinjer kvarstår risken för godtyckliga bedömningar och bristande likabehandling.

Frågan är i dagsläget ny för kommunerna i Östergötland vilket gör omvärldsbevakning begränsad. Enligt Östgötatrafiken har ingen kommun valt att införa en egen avgift eller tillämpa den avgift på 100 kronor som regionens nämnd beslutade om den 21 januari 2021. Inom den länsöverskridande färdtjänsten tas för närvarande ingen avgift ut vid utebliven avbokning även om frågan diskuteras vidare. Rutiner finns däremot redan inom sjukresor, där debitering kan ske vid missbruk, exempelvis när en resa bokas utan att ett vårdbesök genomförs. Under 2025 förekom totalt 256 bommade resor i den inomkommunala färdtjänsten, vilket medförde en kostnad på 49 076 kr för kommunen. Resorna var fördelade på 77 unika individer. De flesta hade endast en eller ett par bommar. Individen med flest bommar hade 22 stycken till en kostnad av cirka 1 300 kr. Den högsta totala kostnaden för en individ var 5 669 kr för 21 bommade resor.

Många av de bommade resorna kan kopplas till brukare inom daglig verksamhet. Dessa bokar och avbokar ofta inte resorna själva, utan detta hanteras av personal inom daglig verksamhet eller på boenden.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför att kommunen inte kommer ta ut någon avgift för försummelse att avboka resa i färdtjänsten.

Beslutet skickas till
Region Östergötland
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Dennis Gidlund
kanslichef

PM: avgifter i färdtjänsten

Avgifter för försummelse att avboka resor

Handläggare: Camilla Jansson
Verksamhet: Regionledningskontoret
Datum: 2025-11-04
Diarienummer: RÖ 2025-9708

Dokumenthistorik

Version	Datum	Kommentar	Handläggare
1	2025-10-03		Camilla Jansson

Innehållsförteckning

1 Bakgrund	4
2 Ej avbokade resor	4
2.1 Resorna	5
3 Syftet med avgiften	6
4 Förslag.....	6

1 Bakgrund

Sedan den 1 juli 2021 fastställer kommunerna själva sin egenavgift för den inomkommunala färdtjänsten i enlighet med beslut i regionfullmäktige (RS 2020-797). Som bakgrund till beslutet finns en skrivelse ”Egenavgifter och övriga avgifter i färdtjänsten” med diarienummer TSN 2020-159.

En av anledningarna till att revidera det tidigare beslutet om att egenavgifterna i färdtjänsten skulle motsvara biljettpriserna i den allmänna kollektivtrafiken var att ge varje kommun ökat självbestämmande över egenavgiften i sin hemkommun, vilket i sin tur möjliggör för kommunerna att påverka sina intäkter och begränsa kostnaderna.

Egenavgiften för den kommunöverskridande färdtjänsten (även kallad Länsfärdtjänst) fastställs av Region Östergötland i särskild ordning.

I beslut RS 2020-797 finns även ett beslut om Avgift för ej avbokad resa. Att det finns möjlighet vid försummelse att avboka en resa som ej tänkt nyttjas, trots att kravet om avbokning har påtalats för resenären, kan en avgift om 100 kronor att tas ut av resenären. Denna avgift beslutas av trafik- och samhällsplaneringsnämnden.

I denna skrivelse är avgiften för den ej avbokade resan som är föremål för arbetet.

2 Ej avbokade resor

I arbetet med regelverk för färdtjänst som gjordes (TSN § 107/2020) kom frågan upp om möjligheten att ta ut en avgift för en utebliven avbokning av en resa.

Vid utredningstillfället konstaterades att cirka två (2) procent av alla bokade körningar ej genomförs, eller ”bommas” i dagligt tal, vilket betyder att resenären inte finns på plats på avtalad tid och resan därmed inte genomförs. Detta kan förstås bero på rena felaktigheter vid beställning och upphämtning men även att resenär har underlåtit sig att avboka sin resa.

I denna skrivelse ligger fokus på resor som inte har avbokats.

Två procent kan tyckas som en liten summa men det motsvarar ungefär sex (6) fordon som åker runt tomma hela dagarna.

När vi tittar på perioden augusti 2024 – augusti 2025 ligger den fortfarande på cirka två (2) procent till en kostnad som motsvarar cirka 9 miljoner kronor för inomkommunal färdtjänst, kommunöverskridande färdtjänst och sjukresor.

De uppkomna kostnaderna påverkar både kommunerna och Region Östergötland negativt, samt att resenärerna som annars hade kunnat få bättre tillgång på resor.

2.1 Resorna

Vid en genomgång av de så kallade ”bommade” resorna för perioden 1/8 2024-31/8 2025 kan vi se att det har varit straxt över 32 000 bommade resor och de förekommer i alla trafikslag inom färdtjänsten¹ i alla kommuner och även för sjukresor².

Tittar man på enskilda individer så kan man se att den individ som hade det högsta antalet bommade resor 192 st medan den person som stod för den högsta kostnaden var en resenär inom sjukresor vars resor kostade cirka 45 000 kr. Att den person som har flest antal resor inte har den högsta kostanden beror hur långa de bokade resorna var i minuter och kilometer.

	Totalt bommar	Högst antal	Total kostnad	Högst kostnad	Snittkostnad/resa
Boxholm	79	8	13 084	3 055	166
Kinda	220	17	48 384	6 756	220
Linköping	8 356	122	2 093 925	43 895	251
Mjölby	1 216	41	197 566	15 766	162
Motala	2 206	50	375 743	9 593	170
Norrköping	10 411	192	2 062 421	40 889	198
Söderköping	510	41	73 707	6 687	145
Vadstena	321	31	36 679	3 002	114
Valdemarsvik	261	17	45 602	3 426	175
Ydre	5	1	1 800	806	360
Åtvidaberg	437	28	85 655	9 873	196
Ödeshög	46	5	8 885	1 898	193
Inomkommunal färdtjänst	24 068	553	5 043 451	145 648	210
Kommunöverskridande färdtjänst	1 733	28	1 394 530	18 001	805
Sjukresor	6 749	44	2 600 372	45 343	385
Totalt	32 550	625	9 038 354	208 992	Snitt: 277

Tabellen visar per kommun hur många bommande resor fördelat per kommun och på kommunöverskridande färdtjänst samt sjukresor. Kolumnen totalt bommar är det totala antalet bommar i kommunen under perioden, kolumn högst antal avser den resenär som har högst antal bommar, total kostnad avser kommunen/Regionens totala kostnad för de bommade resorna och högst kostnad är den resenär som har den högsta kostanden för sina bommar. Den snittkostnaden som är för bommade resor är beräknat på allas bommade resor, även de som enbart har enstaka. Snittkostnaden för de som är angivna i tabellen och har återkommande inte avbokat sina resor ligger snittkostnaden per resa för dem från 341 kr till 1 581 kr.

¹ Ydre kommun lämnade över sin färdtjänst från 1 juli 2025 och har därmed enbart två (2) månader med i underlaget.

² Det förekommer även bommade resor inom skolskjuts i taxi som också är en del av den särskilda kollektivtrafiken. Dessa regleras dock inte under regelverket för färdtjänst och tas därmed inte med i den här skrivelsen.

Även inom närtrafiken som körs i fordon upphandlade primärt för den särskilda kollektivtrafiken bommas resor men då dessa är allmän kollektivtrafik innefattas ej heller dessa.

3 Syftet med avgiften

Med anledning av att färdtjänst beviljas personer som har en varaktig funktionsnedsättning som är längre än tre (3) månader, dessa funktionsnedsättningar kan se olika ut och därmed kan inte vad ”upprepad försummelse” är definieras då man behöver ta hänsyn till individens förutsättningar.

Ej heller kan man ta ut en avgift som skulle täcka kostnaden för den uteblivna resan. Syftet med avgiften är i stället att se det som ett incitament att vara noggrann med att avboka sina resor.

4 Förslag

Som framgår av tabellen varierar både antalet och kostnaderna för bommade resor mellan kommunerna. Mot bakgrund av detta kan det finnas skiftande behov av åtgärder för att hantera dessa resor, beroende på respektive kommuns förutsättningar.

Förslaget innebär att kommunerna på samma sätt som idag gäller för egenavgiften, själva får besluta om storleken på avgiften för ej avbokade resor. Detta ger varje kommun möjlighet att påverka sina egna nettokostnader och anpassa avgiften efter lokala behov.

Om en kommun inte fattar beslut om avgiftens storlek men ändå önskar ta ut en avgift ska den avgift som fastställts för den kommunöverskridande färdtjänsten – vilken beslutas av trafik- och samhällsplaneringsnämnden tillämpas även för dessa resor.

§96**Avgifter för ej avbokade resor i färdtjänsten**

Dnr: RÖ 2025/9708

Trafik- och samhällsplaneringsnämndens beslut

1. att kommunerna ska själva besluta om avgiftens storlek vid upprepad försummelse att avboka sina resor i den inomkommunala färdtjänsten,
2. att om en kommun inte fattar beslut om avgiftens storlek men ändå önskar ta ut en avgift ska den avgift som fastställts för den kommunöverskridande färdtjänsten gälla,
3. att beslutet börjar gälla 1 januari 2026.

Regionledningskontorets förslag till beslut

1. att kommunerna ska själva besluta om avgiftens storlek vid upprepad försummelse att avboka sina resor i den inomkommunala färdtjänsten,
2. att om en kommun inte fattar beslut om avgiftens storlek men ändå önskar ta ut en avgift ska den avgift som fastställts för den kommunöverskridande färdtjänsten gälla,
3. att beslutet börjar gälla 1 januari 2026.

Beskrivning av ärendet

Sedan den 1 juli 2021 fastställer kommunerna själva sin egenavgift för den inomkommunala färdtjänsten i enlighet med beslut i regionfullmäktige (RS 2020-797, RF § 7/2021). Som bakgrund till beslutet finns en skrivelse "Egenavgifter och övriga avgifter i färdtjänsten" med diarienummer TSN 2020-159 som är inkluderat i protokollet för regionfullmäktige.

I det arbetet framgår att en av orsakerna till att bryta isär det dåvarande beslutet om att egenavgifterna i färdtjänsten skulle vara de samma som biljettpriserna i den allmänna kollektivtrafiken, var att ge varje kommun ökat självbestämmande över egenavgiften i sin egen hemkommun och därmed möjlighet att själva påverka sina intäkter och begränsa kostnaderna. I det arbetet så fastslogs även att en avgift kunde tas ut av resenärer som vid upprepade tillfällen försummat att avboka sina resor.

Underlag för beslut

PM Avgifter i färdtjänsten

Justering

--	--

NrParagrafNrLittera

ÄrendeNr Kod Fastighet

ProtokollBeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Ärendebeskrivning

Beslutet skickas till

Beslutsmottagare

Akten

Justerare

.....

.....